

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

THE PARTICIPATION OF YOUTH DEVELOPMENT IN HORA DISTRICT,
ATSAMAT DISTRICT, ROI-ET PROVINCE

พระณัฐวุฒิ วชิรปญโญ (พุทธมิ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด

Roi Et Buddhist College Mahachulalongkornrajavidyalaya University

นางสาวนัยญาติ จันทวารีย์

โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

Roi Et Hospital

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเยาวชนในตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อศึกษาตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการจัดเวทีประชาคม โดยมีผู้เข้าร่วม 105 คน ประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าเยาวชนมีปัญหาเรื่องการติดเทคโนโลยี ปัญหาการใช้ความรุนแรง ปัญหายาเสพติด และปัญหาไม่รักเรียน นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังได้ชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาเยาวชนจะต้องมีการมีส่วนร่วมกันรับผิดชอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ด้วยกระบวนการ 5 กระบวนการ กระบวนการที่ 1 การละลายพฤติกรรมโดยผ่านกิจกรรม กระบวนการที่ 2 การสร้างการรับรู้ร่วมกันจากทุกภาคส่วนในตำบล กระบวนการที่ 3 ร่วมกันระดมความคิดจากทุกภาคส่วนในตำบลถึงปัญหา สาเหตุ และผลกระทบจากปัญหาเยาวชน กระบวนการที่ 4 ร่วมกันระดมความคิดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาเยาวชน และกระบวนการที่ 5 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเยาวชน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม เยาวชน ตำบลโหรา

Abstract

The research was “The Participation of Youth Development in Hora District, Atsamat District, Roi-et Province, Thailand” The objectives of this study were 1) to study the problem of youth in Hora District, Atsamat District, Roi-et Province, and 2) to study the participation of youth development in Hora District, Atsamat District, Roi-et Province. The qualitative research method was used for this research. There were 95 participants such as students, teachers, parents and community leaders. The results of the study were found that the problems of youth in District are technology addiction, violence and drug. It also included the skipping class. Moreover, the results further revealed that the people in the District should join the responsibility through five processes. As such, the 1st process was to break the ice by using activities. The 2nd process was to create the perceptions from the stakeholder in District. The 3rd process was to barnstorm from the stakeholder in District regarding to the youth’s cause and effect. The 4 th process was to barnstorm in order to find the solutions. The 5th process was to organize the Youth Development committees.

Keywords: participation, youth, Bandu District

1. บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้วัฒนธรรมจากต่างประเทศได้เข้ามามีอิทธิพลต่อสังคมไทย เด็กเยาวชนมีการซึมซับแนวคิดและกระแสนิยมบางอย่างเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต ซึ่งบางอย่างเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนจากเดิมที่มี ประมาณ 5-6 เรื่อง เช่นเด็กเร่ร่อน เด็กยากจน แรงงานเด็ก โสเภณีเด็ก แต่ในระยะเวลาประมาณ 20 ปีที่ผ่านมาเริ่มพบว่า จากกลุ่มเด็กที่มีประมาณ 5-6 กลุ่ม กลายเป็นเด็กมีปัญหา 15-16 กลุ่ม เพิ่มขึ้น อย่างน่าตกใจ เด็กที่เราค้นพบคือ คุณแม่วัยใสสังคมเราไม่เคยมีเราไม่เคยมีพวกเด็กที่ไม่นอน ที่นครปฐมตามคลับต่าง ๆ เด็กไม่นอน เราเริ่มพบเด็กที่กลายเป็นตัวสร้างสถานการณ์ให้เกิดขึ้นในชุมชน เด็กแว้น เด็กสก็อย เกิดนักเรียนนักเลงขึ้นตามป้ายรถเมล์ เรื่องเด็กติดยา เรื่องเด็กติดคุก เราจะเห็นว่าทั้งในเชิงชนิดและจำนวนของเด็กที่เป็นปัญหาในสังคมไทยขณะนี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สภาพปัญหาซับซ้อนมากขึ้น ถ้าเรามองไปข้างหน้า อีกสักระยะหนึ่งจะเห็นสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นใน 6-7 ปีก็คือเยาวชน กระทำกับเด็ก คือเยาวชนที่อายุประมาณ 16-17 ปีเขาจะกระทำกับเด็ก ซึ่งเราเริ่มเห็น เด็กใหญ่ตบทรัพย์เด็กเล็ก เอาทรัพย์สินบางอย่างจากเด็กเล็ก เราเริ่มเห็นเด็ก

กระทำกับเด็กด้วยกัน เรื่องละเมิดทางเพศ เราเริ่มเห็นเด็กชายยาเสพติดให้กับเด็ก หากเป็นเช่นนี้ต่อไปอีก 5-6 ปีในอนาคตเราอาจจะมีอาชญากรที่เรียกว่า “ยูวอาชญากร” เต็มบ้านเต็มเมือง (สุมาลี ประทุมพันธ์ และคณะ ,2555 : 13)

ปัญหาเยาวชนที่กล่าวมาข้างต้นกำลังเป็นปัญหาหนักของสังคมไทยและความรุนแรงของปัญหาก็เพิ่มมากขึ้นทุกขณะ การแก้ปัญหาก็ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของคนในทุกภาคส่วนของสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชุมชนที่ควรเข้ามาร่วมด้วยช่วยกันในการหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ดังนั้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชนมีความจำเป็นอย่างมากและจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เยาวชน ครอบครัว และสังคมเกิดภูมิคุ้มกันที่แข็งแรงเพื่ออนาคตของประเทศต่อไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนโดยการเริ่มลงพื้นที่หาข้อมูลด้วยวิธีการประชุมกลุ่ม (Focus Group) เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2560 กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stake Holder) ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชนผู้ปกครอง ตัวแทนหน่วยงานราชการ จำนวน 15 คน ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ในประเด็นที่เกี่ยวกับการปัญหาเด็กและ เยาวชน โดยปัญหาที่พบคือ ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งปัญหานี้เริ่ม ส่งผลต่อครอบครัวและชุมชน โดยปัญหาที่พบคือเด็กส่วนใหญ่ติดโทรศัพท์ ติดเกมส์ มีพฤติกรรม ก้าวร้าว และติดยาเสพติด (ยาบ้า เหล้า บุหรี่) ท้องก่อนวัยอันควร เรียนไม่จบ และเด็กแว้น

ปัญหาเยาวชนที่กล่าวมาข้างต้นกำลังเป็นปัญหาหนักของสังคมไทยและความรุนแรงของปัญหาก็เพิ่มมากขึ้นทุกขณะ การแก้ปัญหาก็ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของคนในทุกภาคส่วนของสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในชุมชนที่ควรเข้ามาร่วมด้วยช่วยกันในการหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษา วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรผู้ให้ข้อมูล

ประชากรผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน จำนวน 105 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดเวทีประชาคม โดยมีผู้เข้าร่วม 105 คน ประกอบด้วย นักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้นำชุมชน

4. ขั้นตอนในการวิจัย

วิธีการสนทนากลุ่ม ดำเนินการ ดังนี้

1. การเริ่มต้นสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) ได้เริ่มต้นด้วยการทักทาย ผู้ให้ข้อมูลหลักอย่างไม่เป็นทางการ พูดคุยเกี่ยวกับภาระหน้าที่โดยทั่วไปเพื่อสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง จะได้ใจให้ผู้ร่วมการสนทนาได้แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ได้มากที่สุด

2. การสนทนาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มเริ่มจากการชี้แจงวัตถุประสงค์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อโน้มน้าวให้ผู้ร่วมสนทนาได้ให้ข้อมูลที่เกิดประโยชน์ในการนำไปใช้แปรผลรวมกับข้อมูลเชิงปริมาณต่อไป

3. ผู้ดำเนินการเริ่มสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลเรียงลำดับประเด็นคำถามการสนทนาตามขอบเขตการวิจัยและวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยใช้ประเด็นคำถามเดียวกันทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้ความคิดเห็นจากทุกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลไม่มีความเห็นประเด็นใดประเด็นหนึ่งก็ได้ เพื่อให้มีอิสระทางความคิดและป้องกันไม่ให้เกิดความยุ่งยากในการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนการนำเสนอผลการวิจัย

4. การสนทนากลุ่มดำเนินการครบทุกประเด็นคำถามตามที่กำหนด คณะทำงานการสนทนากลุ่มได้บันทึกและบันทึกเสียงผู้ให้ข้อมูลประเด็นต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอนโดยการจดบันทึกข้อมูล (Take note) จำนวน 2 คน และการบันทึกเสียง (Take record) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล และบรรยากาศของการสนทนาได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ เพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์และสรุปผลการสนทนาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. ผู้จดบันทึกการสนทนา (Note taker) หรือบุคลากรผู้ช่วย (Assistant) ได้ร่วมซักถามหรือ สนทนาในกรณีที่ผู้ดำเนินการสนทนาอาจจะตกหล่นบางประเด็นที่สำคัญเพื่อเป็นการเติมเต็มข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ผู้ดำเนินการสนทนาสังเกตกิริยา วาจา น้ำเสียง การแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของสมาชิกในกลุ่ม เช่น การใช้ภาษา ท่าทางและสีหน้าแววตา เพื่อรวบรวมข้อสังเกตเหล่านี้ไว้ ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยไม่ได้แสดงความคิดเห็นร่วมหรือชี้นำใด ๆ ในระหว่างการสนทนา แต่มีการกระตุ้น เร่งเร้าความสนใจและคอยควบคุมให้สมาชิกได้อภิปราย แสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามอย่างครบถ้วนทั่วถึงทุกคนอย่างเหมาะสม

7. การยุติการสนทนากลุ่ม เมื่อการสนทนากลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูลครบทุกประเด็นคำถาม ตามที่กำหนดแล้ว ผู้ดำเนินการให้ผู้เข้าร่วมการสนทนาเพิ่มเติมความคิดเห็นของตนในประเด็นที่คิดว่าตกหล่น หรือคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์อีกครั้ง หลังจากนั้นจึงขอบคุณผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มและ ยุติการสนทนากลุ่มเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาสรุปและจำแนกเป็นรายด้าน
2. นำข้อมูลที่สรุปและจำแนกไว้หลังจากนั้นนำมาตรวจสอบและวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

เป็นภาพรวมรายด้าน

6. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ คือการศึกษาสภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด อธิบายผลการศึกษาได้ดังนี้

การศึกษาสภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้วิธีการศึกษาด้วยวิธีการเปิดเวทีประชาคม ประชาคม (Focus Group) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้นำชุมชน จำนวน 105 คน สรุปผลการเปิดเวทีประชาคม ณ หอประชุมโรงเรียนบ้านโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังนี้

กระบวนการที่ 1 กระบวนการละลายพฤติกรรม ด้วยกิจกรรม

กระบวนการที่ 2 การสร้างการรับรู้และยอมรับจากทุกภาคส่วนในชุมชนร่วมกัน โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มผู้นำชุมชน ครู นักเรียนและผู้ปกครอง โดยการให้ร่วมกันระดมความคิดในกระบวนการที่ 3

กระบวนการที่ 3 ร่วมกันระดมความคิดจากทุกคน ทุกภาคส่วน วิทยากรกระบวนการแบ่งผู้เข้าร่วมออกเป็นกลุ่มๆ กลุ่มละประมาณ 10 คน หลังจากนั้นวิทยากรกระบวนการตั้งคำถามแล้วให้ผู้เข้าร่วมตอบคำถามโดยวิทยากรกระบวนการทำการแจกการ์ดให้ผู้เข้าร่วมได้ระดมความคิด โดยตอบคำถามที่ละประเด็น ซึ่งคำถามประกอบด้วย

ประเด็นที่ 1 ปัญหาของเยาวชนในชุมชนบ้านโนนจิกมีอะไรบ้าง

ประเด็นที่ 2 สาเหตุของปัญหามาจากอะไร

ประเด็นที่ 3 ผลกระทบจากปัญหา

ผลจากการระดมความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัญหาของเยาวชน สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหาที่พบในตำบลโหรา อำเภอบาง
สามรถ จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัญหาเยาวชน	สาเหตุปัญหา	ผลกระทบ
ปัญหาติดเทคโนโลยี	สาเหตุของปัญหา	ผลกระทบทางสุขภาพและ
เด็กติดเกมส์ ติดโทรศัพท์ติดทีวี	1. เด็กขาดความอบอุ่น	สติปัญญา
สาเหตุของปัญหา	2. ครอบครัวทะเลาะวิวาท	- สายตาเสีย
ปัญหาความรุนแรง	3. ผู้ปกครองไม่ใส่ใจ	- สุขภาพไม่แข็งแรง
ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ เลียนกับพ่อแม่	4. เด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ที่แท้จริง	- ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์
รังแกเพื่อน รักแก๊งค์ พูดคำ	5. ขาดคนดูแล	ผลกระทบทางสังคม
หยาบ วิวาทเล่นการพนัน	6. คนในครอบครัวชุมชนติดสาร	- ครอบครัวไม่มีความสุขเพราะ
ไม่มี สัมมาคารวะกับผู้ใหญ่	เสพติด	ลูกมีปัญหา
ปัญหายาเสพติด	7. อยู่ในช่วงวัยอยากทดลอง	- ชุมชนมีเด็กที่มีพฤติกรรมเสี่ยง
มีพฤติกรรมเสี่ยงกับสารเสพติด	8. เด็กมีเวลาว่างมากเกินไป	มากขึ้น
เริ่มทดลองสูบบุหรี่	9. คนในครอบครัวพูดจาหยาบ	- เกิดความไม่สามัคคีใน
ปัญหาการเรียน	คาย	ครอบครัวในชุมชน
ขี้เกียจ ไม่รักเรียน	10. ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน	- ขาดการมีส่วนร่วม
	เพราะครอบครัวยากจน	- ขาดการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน
	11. ขาดการสนับสนุนจาก	และกัน
	หน่วยงานภายนอก ในการ	- ใช้ความรุนแรงในการตัดสิน
	ส่งเสริมความสามารถพิเศษหรือ	ปัญหา
	ทุนทรัพย์ในการเรียน	- ใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ผิด
	12. ไม่ชอบออกกำลังกาย	ผลกระทบทางเศรษฐกิจ
	13. ขาดกิจกรรมสร้างสรรค์	- มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
		- ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น
		- ใช้จ่ายในสิ่งที่ไม่เกิดประโยชน์
		- เป็นบ่อเกิดแห่งหน

กระบวนการที่ 4 ร่วมกันระดมความคิดเห็นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาเยาวชน วิทยากร
กระบวนการเชิญชวนผู้เข้าร่วม ร่วมแสดงความคิดเห็นว่าจากปัญหาดังกล่าวในฐานะครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน
และนักเรียนคิดว่าจะทำอย่างไรให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไข ผลการร่วม แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

ผู้นำชุมชนแสดงความคิดเห็นว่าควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการพัฒนาเยาวชนและ สร้างกิจกรรมขึ้นมาเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงและเป็นการป้องปรามการเข้าใกล้ยาเสพติด

ครู แสดงความคิดเห็นว่าหลังจากมีคณะกรรมการดำเนินงานแล้ว ควรสร้างแกนนำเด็กในแต่ละกลุ่มตามความสนใจและควรมีการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมต่างที่จัดทำขึ้นด้วยเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในการดำเนินงานครั้งต่อไป ส่วนกิจกรรมที่คิดเห็นว่าเป็นกิจกรรมคือ กลุ่มกีฬา กลุ่มดนตรี เพราะปัจจุบันนี้เด็กมีความสนใจแต่เนื่องจากโรงเรียนไม่มีครูพละ ส่วนดนตรีที่โรงเรียนมีเครื่องดนตรีแต่ไม่มีครูสอนเนื่องจากครูคนเก่าลาออกไปแล้ว และอีกกลุ่มที่อยากให้มีคือกลุ่มอาชีพเพื่อในอนาคตหากเขาไม่ได้เรียนต่อจะได้มีอาชีพติดตัวเพราะเด็กส่วนใหญ่ฐานะทางครอบครัวยากจนโอกาสที่จะได้เรียนต่อหรือเรียนไม่จบระดับชั้นมัธยมนั้นมีมากนอกจากนั้นแล้วยังอยากให้มีการรวมพลังของ คนในชุมชนร่วมกันตั้งกองทุนส่งเสริมเด็กให้ไปถึงฝันเพราะมีเด็กหลายคนที่ยังดีแต่ไม่มีทุนทรัพย์ที่จะเรียนต่อในระดับสูง

ผู้ปกครอง แสดงความคิดเห็นว่าอยากให้มีกิจกรรมให้ความรู้เด็กเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด และวิธีการปฏิเสธการใช้สารเสพติด หรือจัดค่ายธรรมะเพื่อให้เด็กมีจิตสำนึกที่ดีรู้จักบาปบุญคุณโทษ อาจส่งผลให้ไม่เสียดายพ่อแม่และไม่ก้าวร้าวเพราะปัจจุบันนี้พ่อแม่พูดไม่ค่อยฟัง อยากให้มีกิจกรรม พาเด็กออกไปศึกษาชุมชนเพื่อให้รู้จักชุมชน รู้จักคนในชุมชนเพราะทุกวันนี้เด็กกับผู้ใหญ่ในชุมชนแทบจะไม่รู้จักกันแล้วนอกจากนั้นยังอยากให้มีกิจกรรมส่งเสริมการไหว้ การทักทายกันระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ในชุมชน สุดท้ายหากจะจัดกิจกรรมใดอยากให้มีการสำรวจความต้องการของเด็กก่อนเพื่อจะได้ ตรงกับความต้องการนักเรียน แสดงความคิดเห็นอยากให้มีกิจกรรมกีฬา กิจกรรมเต้น กิจกรรมร้องเพลงหรือกิจกรรมอะไรก็ได้

กระบวนการที่ 5 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเยาวชน

โดยให้ผู้เข้าร่วม จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเยาวชน โดยคณะกรรมการจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน การดำเนินการ การประเมินผล และการปรับปรุงแผนจนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีวาระการทำงาน 1 ปี นอกจากนั้นแล้วนำผลจากการระดมความคิดเห็น สรุปเป็นกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเยาวชน ประกอบด้วยกิจกรรมป้องกันยาเสพติด กิจกรรมเรียนรู้ชุมชน กิจกรรมส่งเสริมสัมมาชีพ กิจกรรมส่งเสริมการไหว้ กิจกรรมค่ายธรรมะ กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมดนตรีพื้นบ้าน

7. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาสภาพปัญหาเยาวชนทำให้ทราบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าเยาวชนมีปัญหาเรื่องการติดเทคโนโลยี ปัญหาการใช้ความรุนแรง ปัญหา ยาเสพติด และปัญหาไม่รักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของศุภชัย ทองจันทร์และเสนห์ บุญกำเนิด (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ บ้าน วัด โรงเรียน ในการแก้ไขปัญหาเยาวชน

ในเขตเทศบาลตำบลพนม อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่าปัญหาที่พบในชุมชนได้แก่ ปัญหาด้านยาเสพติด พบว่า เด็กและเยาวชนมีการเสพยาบ้า สารระเหย กัญชา และ 4X100 ปัญหาด้านพฤติกรรม ได้แก่ความฟุ้งเฟ้อ การแต่งกาย ติดเกม ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง ขาดความร่วมมือกับชุมชน ไม่มีพลังเยาวชน และขาดจิตสำนึกปัญหาด้านการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชน ขาดเรียน ออกกลางคัน หนีเรียน ไม่เรียนต่อในระดับสูง ยากจน ไม่มีทุนศึกษาต่อ เรียนจบแล้ว ไม่มีงานทำ ปัญหาทางเพศกรรมมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร พบว่า มีการค้าประเวณี เกิดปัญหาท้องไม่มีพ่อ ปัญหาคุณธรรม จริยธรรม พบว่า เด็กและเยาวชนมีนิสัย กิริยามารยาทก้าวร้าว ขาดความเคารพเชื่อฟัง ไม่ปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม ปัญหาการใช้เวลาว่าง เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างในการเล่นเกมส์ ติดเพื่อน มั่วสุม เล่นการพนัน ดื่มสุรา ติดบุหรี่ และอื่น ๆ ปัญหาการก่ออาชญากรรม มีการทะเลาะเบาะแว้ง ยกพวกตีกัน ลักขโมย ปล้นจนถึงขั้นการข่มขืน ปัญหาครอบครัว พบว่า ครอบครัวไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ครอบครัวเปราะบาง แตกแยกขาดความอบอุ่น

ผลจากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภอบางสะพาน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการพัฒนาจะต้องมีการร่วมกันรับผิดชอบโดย จะต้องมีการจัดตั้ง คณะกรรมการและมีกิจกรรมในการพัฒนาเยาวชนและควรมีการประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้นด้วยเพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงในการดำเนินงานครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปรีวัฒน์ ช่างคิด(2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาเด็ก และเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา ที่เหมาะสมสำหรับจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือรูปแบบการดำเนินงานตามหลัก “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสร้างความเข้าใจ 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นประชาสัมพันธ์ 4) ขั้นดำเนินงาน 5) ขั้นประเมินผล 6) ขั้นปรับปรุง/พัฒนา โดยปัญหาและความต้องการพัฒนาเด็ก และเยาวชนนอกระบบการศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครอบคลุมทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยมีเงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนา คือ ต้องมีผู้ประสานและส่งเสริมงาน ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในชุมชนอย่างเพียงพอ ต้องเปิดโอกาสให้เด็ก และเยาวชนนอกระบบ การศึกษาแสดงความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ผู้ปกครองต้องให้ความสำคัญและส่งเสริม โดยให้โรงเรียน/สถาบันการศึกษา และองค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานและผลการศึกษาของ วิไลรัตน์ แยมจ่อหอ และคณะ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสังคมของกลุ่มแกนนำเยาวชนตำบลลำสินธุ์ กิ่งอำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง พบว่ากระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของเยาวชน 2) การเตรียมกลุ่มแกนนำเยาวชน 3) การวางแผนและเตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ 4) การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การสรุปผลการประเมิน และติดตามผล จากการศึกษาพบปัจจัยเอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ ทุนชุมชน การมีส่วนร่วม ของทีมวิจัยและภาคีและความสามารถของวิทยากร ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการวิจัย คือ ภาระหน้าที่ของแกนนำเยาวชน บุคลิกภาพ ภาษา การสื่อสารของผู้วิจัย กระแสสังคมและความเป็นเมือง

ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเยาวชนควรประกอบด้วย กิจกรรมป้องกันยาเสพติด กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมค่ายธรรมะ กิจกรรมเรียนรู้ชุมชนและกิจกรรมกีฬา ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นฤมล สมัตถะ (2551 : 90 -114) ศึกษาแนวทางการ พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัดพิจิตร พบว่า สภาพการพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนี้ 1) ด้านสุขภาพและการป้องกัน มีการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายโดยการแข่งขันกีฬาตามเทศกาล และกิจกรรมการออกกำลังกายทุกเช้าก่อนเข้าเรียน กิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียน 2) ด้านสติปัญญาและความสามารถ มีการพัฒนาจิตใจตามวันสำคัญทางศาสนา 3) ด้านอารมณ์และความรับผิดชอบตามวัย มีการจัดกิจกรรมงานวิชาการและงานกิจกรรมพัฒนาสังคม 4) ด้านการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เช่น มี การส่งเสริมให้เด็กเยาวชนเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้จากงานวิจัยในครั้งนี้เกิดจากการให้ทุกภาคส่วนของชุมชนเข้ามาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาเยาวชนและใช้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชน ดังนั้นการนำงานวิจัยฉบับนี้ไปจึงมั่นใจในระดับหนึ่งถึงความสมบูรณ์ของงานวิจัย เพราะนอกจากผู้วิจัยนำเสนอผลที่เกิด จากการศึกษาแล้วยังนำเสนอเหตุผลเชิงยืนยันซึ่งได้จากเอกสารรายงาน การให้เหตุผลผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้องค์ความรู้ด้านการพัฒนาเยาวชน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นควรมีการศึกษาถึงผลสำเร็จของการพัฒนาเยาวชนด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้ว่าก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมอย่างไร

9. เอกสารอ้างอิง

- ปรีวัฒน์ ช่างคิด.(2554). รูปแบบการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับ
จังหวัดชายแดนภาคใต้.รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์.
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- วีไลรัตน์ แยมจ่อหอ และคณะ. (2553). กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตและสังคมของ กลุ่มแกนนำ
เยาวชนตำบลลำสินธุ์ กิ่งอำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง, สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์. 16(3): 489 – 511.
- นฤมล สมัตถะ. (2551). แนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนชุมชนตำบลวังทรายพูน อำเภอวังทรายพูน จังหวัด
พิจิตร, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การ พัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- สุมาลี ประทุมรัตน์และคณะ. (2555). การสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับเด็ก เยาวชน และครอบครัว. บริษัทสหมิตร
พรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.กรุงเทพฯ.
- ศุภชัย ทองจันทร์และ เสน่ห์ บุญกำเนิด. (2560). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ บ้าน วัด โรงเรียน ในการแก้ไข
ปัญหาเยาวชน ในเขตเทศบาลตำบลพนม อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
9 (2):161.